

การพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม)

The Development of Thai Poem Writing Practices on an Online Classroom for Mathayomsuksa 2 Students in Mahasarakham University Demonstration School (Secondary)

สมยธีรา ศิริพงษ์วรกุล*¹

Romtheera Siriphongworakun*¹

Romtheera3@gmail.com*

ส่งบทความ 23 สิงหาคม 2566 แก้ไข 3 ตุลาคม 2566 ตอรับ 4 ตุลาคม 2566
Received: August,23 2023 Revised: October,3 2023 Accepted: October,4 2023

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ประสงค์ในการวิจัย 1) เพื่อพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพ ผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการใช้ชุดแบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพ ผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 จำนวน 40 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดการเรียนรู้ ชุดแบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่องการแต่งกลอนสุภาพผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 82.21/81.61 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลปรากฏว่า นักเรียนจำนวน 40 คน มีผลการทดสอบก่อนเรียน $\bar{X}=12.05$, S.D.=1.81 และมีผลการทดสอบหลังเรียน $\bar{X}=16.32$, S.D.=1.54 สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิจัยในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการสร้างแบบฝึกทักษะที่เน้นการปฏิบัติได้จริง เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการแต่งคำประพันธ์ จึงจะส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในการแต่งคำประพันธ์ได้ดีขึ้น

คำสำคัญ: แบบฝึกทักษะ, กลอนสุภาพ, ห้องเรียนออนไลน์

*ผู้ประพันธ์บทความ (corresponding author)

¹อาจารย์, กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม)

¹Lecturer, Thai Language, Mahasarakham University Demonstration School (Secondary)

Abstract

The study aimed : 1) To develop Thai poem writing practices on an online classroom for Mathayomsuksa 2 Students at the effectiveness of 80/80 2) To compare learning achievement before and after learning with Thai poem writing practices on an online classroom for Mathayomsuksa 2 Students. The sample consisted of 40 students who studying in Mathayomsuksa 2 during the 2nd semester of the academic year 2022, obtained by cluster random sampling. The research instruments were learning plans, Thai poem writing practices and learning achievement test designed to be 4-choice multiple tests of 30 items in total. The data were analyzed by mean, standard deviation and t-test dependent.

The research findings were as follows :

1. The Efficiency of Thai poem writing practices on an online classroom for Mathayomsuksa 2 Students was found at 82.21/81.61 met the specified criteria of 80/80
2. The 40 students' achievement learning with Thai poem writing practices on an online classroom for Mathayomsuksa 2 Students found that before the treatment was $\bar{x}=12.05$, S.D.=1.81 and after the treatment was $\bar{x}=16.32$, S.D.=1.54, and comparison result of after the treatment was higher than before the treatment with the statistical significance at .05

As a result of this research, it is suggested that writing practices should be created practically in order to encourage students to practice Thai poem composing. Therefore, it will result in students having better development in Thai poem composing.

Keywords: Writing Practices, Thai Poem, Online Classroom

.....

บทนำ

ภาษาไทยถือเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ เนื่องจากภาษามีความสละสลวยและงดงามที่เรียกว่าศิลปะในเชิงวรรณศิลป์ สามารถสร้างสุนทรียภาพให้ผู้อ่านผู้ฟังได้ ลักษณะที่โดดเด่นมากที่สุดในภาษาไทยคือ มีการนำถ้อยคำมาร้อยเรียงให้เกิดเป็นจังหวะ มีสัมผัสคล้องจองกันเป็นคำประพันธ์ที่เรียกว่า บทร้อยกรอง ซึ่งมีความไพเราะและงดงามมาก (มาริสา เหมันต์, 2563) อ่านแล้วเกิดอารมณ์สุนทรียะทางภาษาได้ แต่ด้วยเนื้อหาที่อ่านแล้วต้องเข้าใจลึกซึ้ง รวมถึงการเลือกคำมาแต่งให้ถูกต้องตามหลักฉันทลักษณ์ และยังต้องมีความงามในเชิงวรรณศิลป์อีกด้วย ฉะนั้นการที่ผู้เขียนจะสามารถแต่งบทร้อยกรองให้ออกมาได้สมบูรณ์นั้น จำเป็นมากที่ต้องฝึกฝนและมีความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรองแต่ละประเภท โดยเฉพาะ “กลอนสุภาพ” ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเรียนกลอนทุกประเภท

ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 4 มาตรฐานที่ 4.1 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตัวชี้วัดข้อที่ 3 คือนักเรียนสามารถแต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) การแต่งบทร้อยกรองจึงเป็นส่วนสำคัญในการเรียนการสอนตั้งแต่วัยเด็ก และยิ่งฝึกให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง โดยหากผู้เรียนเกิดความเข้าใจและสามารถแต่งบทร้อยกรองได้ ก็จะทำให้เกิดผลงานสร้างสรรค์ และผู้เรียนเองก็ยังมีเวลาเรียนรู้และฝึกปฏิบัติจนเกิดความเชี่ยวชาญในที่สุด

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนเรื่อง การแต่งกลอนสุภาพ ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร และเป็นปัญหาที่ผู้สอนพบเจอในรายวิชา ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเรื่องกลอนสุภาพอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากเป็นเนื้อหาที่ต้องเข้าใจฉันทลักษณ์ทั้งหมด แต่ผู้เรียนไม่แม่นยำในทฤษฎี นำคำมาลงสัมผัสไม่ถูกต้อง การลงเสียงวรรณยุกต์ ทำคำผิดในบางวรรค การใช้คำผิดความหมายไม่สละสลวย และหากแต่ง 2 บทขึ้นไปเนื้อหาจะไม่ต่อเนื่องกัน ทำให้บทกลอนไม่มีความสมบูรณ์ ทำให้ผู้เรียนต้องแก้ไขหลายรอบ ส่งผลให้ไม่อยากแต่ง ประกอบกับเวลาทำกิจกรรมร่วมกันมีจำกัด ผู้สอนจึงเน้นให้แต่งกลอนอย่างเดียวโดยไม่ผ่านการฝึกฝนทักษะที่แม่นยำ นักเรียนจึงขาดทักษะและไม่มีแรงบันดาลใจในการแต่ง ดังที่ ชลธิชา เลิศวิสุทธินันท์

(2562) ได้กล่าวถึงปัญหาการสอนแต่งบทร้อยกรอง ว่าเป็นปัญหาที่คู่กับการสอนภาษาไทยมาเนิ่นนาน ส่งผลให้นักเรียนได้รับความรู้ไม่ถูกต้องไม่ครบถ้วนทำให้ไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัด ไม่ได้ฝึกทักษะการเขียนและการสร้างผลงานร่วมกัน ไม่มีแรงจูงใจในการเรียนปฏิบัติ หมดความสนุกสนาน ส่งผลให้นักเรียนขาดความกระตือรือร้นต่อการเรียนและไม่สามารถแต่งกลอนสุภาพได้

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้เรียนจำเป็นต้องมีแบบฝึกทักษะเพื่อให้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติจนเกิดความเชี่ยวชาญ เพราะแบบฝึกทักษะเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะด้านต่าง ๆ หลังจากที่ได้เรียนไปแล้ว มีประโยชน์ต่อครูและนักเรียน ทำให้เข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น ซึ่งหลักการสร้างแบบฝึกทักษะควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยาในการเรียนรู้ โดยเริ่มจากง่ายไปหายาก (นุริมาน สีอริ, 2563) และลักษณะแบบฝึกที่ควรจะต้องช่วยให้ครูสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและทบทวนความรู้และเนื้อหาที่เรียน ซึ่งเป็นผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้เป็นอย่างดี (ปิยฉัตร ศรีสุราช, 2561)

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีในการสร้างแบบฝึกทักษะพบว่า แบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนที่จะช่วยเพิ่มทักษะให้กับผู้เรียนแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นจึงต้องมีประสิทธิภาพมีองค์ประกอบครบถ้วน มีจุดประสงค์และคำสั่งที่ชัดเจนสอดคล้องกับเนื้อหา เรียบเรียงเนื้อหาตามลำดับการเรียนรู้ และมีกิจกรรมที่หลากหลาย ใช้ภาษาและภาพเหมาะสมกับช่วงวัยตามความแตกต่างของบุคคล ผู้เรียนสามารถเลือกศึกษาเนื้อหาได้ตามความต้องการ และสามารถประเมินผลจากการศึกษาเพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ได้ทันที (สุจินดา นวนแก้ว, 2565) และในงานวิจัยที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่าแบบฝึกทักษะทางด้านภาษาไทยนั้น จะมีลักษณะที่เป็นเอกสารชี้แจงขั้นตอนและวิธีการทำเป็นแบบฝึกที่มีความหลากหลาย เช่น การเติมคำศัพท์ การขีดเส้นใต้ การเติมเส้นจับคู่ การเติมคำในช่องว่าง การเติมความหมาย และตามด้วยแบบทดสอบหลังเรียน การพัฒนาอย่างซ้ำ ๆ หลากรูปแบบจะทำให้ผู้เรียนมีทักษะและผลสัมฤทธิ์จากการฝึกได้มากขึ้น ดังตัวอย่างงานวิจัยของ จิราพร บุตติอ้วน (2564)

ที่ใช้แบบฝึกทักษะมาช่วยในการทบทวนเนื้อหาที่เรียนได้ตลอดเวลา เป็นกิจกรรมที่ทำหาย นักเรียนจึงมีความสนใจและกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมก่อให้เกิดการเรียนรู้ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพัฒนาขึ้นตามลำดับ

ฉะนั้นผู้วิจัยจึงหาแนวทางแก้ไขปัญหาผลการเรียนด้วยการนำแบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพ มาสร้างให้เกิดการปฏิบัติผ่านห้องเรียนออนไลน์ เพื่อให้มีความแตกต่างและทันสมัยมากขึ้น โดยมีแนวคิดมาจากระบบ Online Course ที่เป็นแนวคิดการสอนแบบไม่จำกัดเวลาและระยะทาง สามารถจัดกิจกรรมได้ตัวต่อตัวและกลุ่ม ที่สามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างผู้เรียนได้ สามารถตรวจสอบความเข้าใจผู้เรียนได้ และเป็นที่ยอมรับในบริบทการจัดการเรียนการสอนของประเทศไทย (จตุพล ดวงจิตร, 2564) จากแนวคิดนี้จึงนำมาสู่การสร้างแบบฝึกทักษะผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) ที่ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ฝึกฝนให้ตนเองเป็นโค้ช (Coach) เช่น สร้างคลิปวิดีโอการสอน สร้างเกมส์ สร้างแบบฝึกฝนทักษะในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น และอำนวยความสะดวกให้นักเรียนได้เข้าไปใช้ห้องเรียนออนไลน์ได้โดยไม่ยุ่งยากดังที่ ยุพาภรณ์ หงส์สามารถ และอรนุช ลิ้มตศิริ (2564) ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ว่า เป็นการนำเทคโนโลยีเข้าร่วมด้วยซึ่งจะสามารถส่งเสริมศักยภาพให้ผู้เรียนมีความรู้รอบด้าน อีกทั้งยังสามารถตอบสนองต่อการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนซ้ำ ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ที่คงทน ฉะนั้นการเรียนแบบห้องเรียนออนไลน์ จึงนับว่าเป็นการฝึกฝนทักษะด้านไอซีทีให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าถึงได้ง่ายขึ้น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้สนใจการพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพ ผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น จากการเรียนด้วยชุดแบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพ และมีทักษะในการแต่งกลอนสุภาพได้ดียิ่งขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพ

ผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการใช้ชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การแต่งกลอนสุภาพ ผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สมมุติฐานของการวิจัย

นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพ ผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบฝึกทักษะ หมายถึง แบบฝึกเสริมทักษะที่สร้างขึ้นจำนวน 6 ชุด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนเกิดการฝึกฝนทักษะจนเกิดความเข้าใจ รู้จริงเรื่องการแต่งบทประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีขอบเขตในเรื่องของความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกลอนสุภาพ ฉันทลักษณ์กลอนสุภาพ การเล่นเสียง การเล่นคำ และการแต่งกลอนสุภาพ

2. การแต่งกลอนสุภาพ หมายถึง การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ผ่านจินตนาการเพื่อสื่อให้คนอื่นเข้าใจในลักษณะของคำประพันธ์ที่เรียบเรียงให้เข้ากันเป็นคณะ มีการเลือกสรรคำและเขียนตามหลักเกณฑ์แห่งฉันทลักษณ์ของกลอนสุภาพ ได้แก่ สัมผัสนอก สัมผัสใน สัมผัสระหว่างวรรค และแต่งได้อย่างสัมผัสคล้องจองกัน

3. ห้องเรียนออนไลน์ หมายถึง ห้องเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผ่านเว็บไซต์ Google Sites ที่เป็นระบบการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ผู้เรียนสามารถเข้าศึกษาและทบทวนได้ทุกที่ทุกเวลา ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ที่ 1-3 แต่ละหน่วยการเรียนรู้มีใบความรู้ มีแบบฝึกทักษะ มีแหล่งการเรียนรู้ และมีแบบทดสอบย่อยก่อนเรียนหลังเรียน

4. ประสิทธิภาพ หมายถึง คุณภาพของชุดแบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพ ผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) ด้านกระบวนการและผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการใช้ชุดแบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

- 80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคน ที่ทำแบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพ

ผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom)

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย
ของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม)
ทั้งหมด 7 ห้องเรียน จำนวน 261 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
ครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 ห้องเรียนมี 40 คน
ได้มาโดยการสุ่มห้องเรียนแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น คือ การเรียนด้วยชุดแบบฝึกทักษะ
เรื่องการแต่งกลอนสุภาพ ผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online
classroom)

2.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่องการแต่งกลอนสุภาพ

3. เครื่องมือในการวิจัย

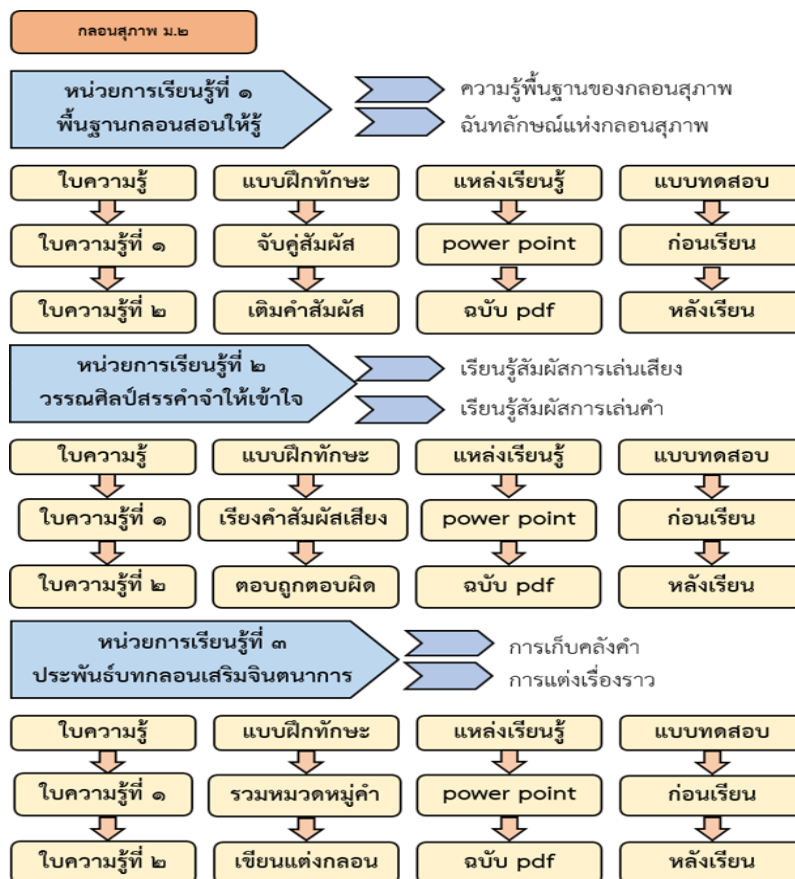
3.1 แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
พื้นฐาน เรื่อง “การแต่งกลอนสุภาพ” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
จำนวน 3 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมเวลาทดสอบ
ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนที่ 1 เรื่อง พื้นฐานกลอนสอนให้รู้

แผนที่ 2 เรื่อง วรรณศิลป์สรรคำจำให้เข้าใจ

แผนที่ 3 เรื่อง ประพันธ์บทกลอนเสริมจินตนาการ

3.2 แบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพ
จำนวน 3 ชุด ผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom)
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบไปด้วยชุดละ 2 กิจกรรม โดย
แต่ละชุดจะต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป ซึ่งเป็นกิจกรรม
แบบฝึกทักษะอัตโนมัติเรียงลำดับตั้งแต่พื้นฐานไปจนถึงการแต่ง
กลอนสุภาพ ปรากฏอยู่ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1-3 หัวข้อ
แบบฝึกทักษะ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพผ่านห้องเรียนออนไลน์

จากภาพที่ 1 เป็นแบบฝึกทักษะการแต่งกลอนสุภาพ ผ่านห้องเรียนออนไลน์ ประกอบไปด้วย 4 หัวข้อ คือ 1) หัวข้อ ใบความรู้ (ใช้บททวนบทเรียน) 2) แบบฝึกทักษะอัตโนมัติ หน่วยละ 2 ชุด รวมทั้งหมด 6 ชุด 3) แหล่งเรียนรู้ (มีฉบับ power point/ pdf) และ 4) แบบทดสอบ (แบบทดสอบย่อยก่อนเรียน-หลังเรียน)

3.3 แบบประเมินวัดความสามารถในการแต่งกลอนสุภาพ โดยการใช้รูบริกส์ (rubrics score) ประกอบไปด้วย 5 รายการประเมินดังนี้ 1) รูปแบบฉันทลักษณ์ พิจารณาจากความถูกต้องของฉันทลักษณ์ และมีคำสัมผัสครบทุกตำแหน่ง 2) เนื้อหาสาระที่นำเสนอ พิจารณาจากเนื้อหาในบทกลอนมีการเล่าเรื่องที่ชัดเจน มีเอกภาพไปในทางเดียวกันทั้งหมด 3) ความไพเราะการเล่นคำเล่นอักษร เล่นสระ พิจารณาจากการเลือกคำได้เหมาะสมกับความหมาย มีคำสัมผัสใน มีการเล่นเสียง เล่นคำหรือมีคำพ้องปรากฏอย่างใดอย่างหนึ่งในบท 4) ความสวยงามเป็นระเบียบ พิจารณาจากความสะอาดเรียบร้อยอ่านง่ายเป็นระเบียบ และ 5) การตั้งชื่อเรื่อง พิจารณาจากชื่อเรื่องมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาของเรื่องอย่างชัดเจนหรือตั้งชื่อในเชิงเปรียบเทียบ กับเนื้อหาได้อย่างเหมาะสม โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคุณภาพการให้คะแนนเป็น 4 ระดับคือ ดีมาก (4) ดี (3) พอใช้ (2) และปรับปรุง (1)

3.4 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง “กลอนสุภาพ” ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบทดสอบปรนัย จำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นแบบอิงเกณฑ์ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีเนื้อหาที่ใช้วัดดังนี้ 1) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะบังคับและคณะของกลอนสุภาพ (ฉันทลักษณ์) 2) สามารถเขียนและเลือกนำคำคล้องจอง ต่อคำคล้องจอง และแบ่งวรรคตอนโดยใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม 3) มีความรู้ความเข้าใจเรื่องคำสัมผัส และการนำไปใช้แต่งกลอนสุภาพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 4) สามารถเขียนกลอนสุภาพได้ถูกต้องไพเราะตามรูปแบบและใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม และ 5) เข้าใจและวิเคราะห์ลักษณะของกลอนสุภาพจากบทประพันธ์ที่กำหนดให้

จากนั้นนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปทำการประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัย มีผลดังนี้

1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยพื้นฐาน เรื่อง “การแต่งกลอนสุภาพ” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน

3 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 6 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบ่งเป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นการนำเสนอบทเรียนต่อชั้นเรียน 2) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 3) ขั้นการสอนสร้างองค์ความรู้ 4) ขั้นฝึกปฏิบัติ 5) ขั้นสรุป และ 6) ขั้นนำไปใช้ จากการตรวจสอบคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่ามีค่าความเหมาะสมในระดับเหมาะสมมากที่สุด $\bar{x}=4.64$, S.D.=0.57

2) แบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพ จำนวน 3 ชุด ผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบไปด้วยชุดละ 2 กิจกรรม รวมทั้งสิ้น 6 กิจกรรม พบว่ามีค่าความเหมาะสมในระดับเหมาะสมมากที่สุด $\bar{x}=4.60$, S.D.=0.35 จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าประสิทธิภาพการทดลองใช้สื่อ 1 : 100 = 82.21/81.61

3) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง “กลอนสุภาพ” ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบทดสอบปรนัยจำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นแบบอิงเกณฑ์ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ข้อคำถามกับจุดประสงค์มีความสอดคล้องทุกข้อ มีปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.29–0.86 ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.46–0.69 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.73

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยชี้แจงขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนออนไลน์ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการกิจกรรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ แจ้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลแต่ละกิจกรรม ซึ่งประกอบไปด้วย 6 ชุด แบบฝึกทักษะ ได้แก่ 1) ความรู้พื้นฐานของกลอนสุภาพ 2) ฉันทลักษณ์แห่งกลอนสุภาพ 3) เรียนรู้สัมผัสการเล่นเสียง 4) เรียนรู้สัมผัสการเล่นคำ 5) การเก็บคลังคำ และ 6) การแต่งเรื่องราว

4.2 ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 50 นาที

4.3 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 3 แผนได้แก่ 1) พื้นฐานกลอนสอนให้รู้ 2) วรรณศิลป์สรรคำจำให้เข้าใจ และ 3) ประพันธ์บทกลอนเสริมจินตนาการ แผนและ 2 ชั่วโมง รวมเวลาเรียน 6 ชั่วโมง

4.4 ดำเนินการทดสอบความสามารถผู้เรียน โดยการทำให้แบบฝึกทักษะอัตโนมัติหลังเรียนแต่ละหน่วยทุกครั้ง ใช้เวลาหน่วย 40 นาที ซึ่งแต่ละหน่วยจะมี 2 แบบฝึก ยกเว้น หน่วยที่ 3 จะใช้เวลา 50 นาที เนื่องจากเป็นแบบฝึกทักษะ การแต่งกลอนสุภาพที่ต้องใช้เวลาในการแต่ง จากนั้นเมื่อผู้เรียน ทำครบทุกหน่วยแล้ว ผู้วิจัยทำการเก็บคะแนนการทำแบบฝึก แล้วให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนอีกครั้ง เพื่อนำข้อมูลคะแนนไปวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

เรื่องการแต่งกลอนสุภาพผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิเคราะห์ โดยการหาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการและประสิทธิภาพ ของผลลัพธ์ E_1/E_2

5.2 วิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างคะแนน ทดสอบก่อนเรียนและหลังการเรียนรู้อัตโนมัติโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่องการแต่งกลอนสุภาพผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งทำการวิเคราะห์สถิติทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน t-test (dependent Samples)

ผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพชุดแบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่พัฒนาขึ้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพ

นักเรียน 40 คน							
คะแนนระหว่างเรียน					คะแนนหลังเรียน		
	1 (พื้นฐานกลอนสอนให้รู้)	2 (วรรณศิลป์สรรคำ จำให้เข้าใจ)	3 (ประพันธ์บทกลอน เสริมจินตนาการ)	รวม			
คะแนนเต็ม	20	20	20	60	คะแนนเต็ม	20	
คะแนนรวม	662	672	639	1,973	คะแนนรวม	653	
\bar{X}	16.55	16.80	15.97	49.32	\bar{X}	16.32	
ร้อยละ	82.75	84.00	79.88	82.21	ร้อยละ	81.61	
S.D.	1.13	1.42	1.00	1.24	S.D.	1.54	
$E_1/E_2 = 82.21/81.61$							

จากตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะ เรื่องการแต่งกลอนสุภาพ ผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 40 คน พบว่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกทักษะ ระหว่างเรียนเท่ากับ 82.21 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 81.61 แสดงให้เห็นว่ามีประสิทธิภาพ 82.21/81.61 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความสามารถในการแต่งกลอนสุภาพของนักเรียน

ประเด็น/ระดับ	ร้อยละของแบบประเมินการแต่งกลอนสุภาพ (40 คน)				
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	รวม
รูปแบบฉันทลักษณ์	85 (34)	15 (6)	0 (0)	0 (0)	100 (40)
เนื้อหาสาระที่น่าเสนอ	68 (27)	32 (13)	0 (0)	0 (0)	100 (40)
ความไพเราะการเล่นคำ /เล่นพยัญชนะเล่นสระ	80 (32)	17 (7)	3 (1)	0 (0)	100 (40)
ความสวยงามเป็นระเบียบ	100 (40)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	100 (40)
การตั้งชื่อเรื่อง	95 (38)	0 (0)	0 (0)	5 (2)	100 (40)

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการประเมินความสามารถในการแต่งกลอนสุภาพของนักเรียนจำนวน 40 คน พบผลการประเมินทั้ง 5 ประเด็นดังนี้ 1) รูปแบบฉันทลักษณ์ พบว่า นักเรียน 34 คนได้ระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 85 นักเรียน 6 คนได้ระดับดี คิดเป็นร้อยละ 15 ประเด็นที่ 2 เนื้อหาสาระที่น่าเสนอ พบว่านักเรียน 27 คน ได้ระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 68 นักเรียน 13 คน ได้ระดับดี คิดเป็นร้อยละ 32 ประเด็นที่ 3 ความไพเราะการเล่นคำ/เล่นพยัญชนะเล่นสระ พบว่า นักเรียน 32 คน ได้ระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 80 นักเรียน 7 คน ได้ระดับดี คิดเป็นร้อยละ 17 และนักเรียน 1 คน ได้ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 3 ประเด็นที่ 4 ความสวยงามเป็นระเบียบ พบว่า นักเรียน 40 คน ได้ระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 100 และประเด็นที่ 5 การตั้งชื่อเรื่อง พบว่า นักเรียน 38 คน ได้ระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 95 นักเรียน 2 คน ได้ระดับควรปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 5 สรุปได้ว่า ผลการประเมินความสามารถในการแต่งกลอนสุภาพของนักเรียนจำนวน 5 ประเด็นนั้น นักเรียนส่วนใหญ่มีผลประเมินในระดับดีมากทุกประเด็น

2. ผลการเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการใช้ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่องการแต่งกลอนสุภาพ ผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลการทดสอบ	n	\bar{x}	S.D.	df	t	p
ก่อนเรียน	40	12.05	1.81	39	12.801	.000**
หลังเรียน	40	16.32	1.54			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแต่งกลอนสุภาพ มีผลการทดสอบก่อนเรียน \bar{x} =12.05, S.D.=1.81 และมีผลการทดสอบหลังเรียน \bar{x} =16.32, S.D.=1.54 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยสถิติทดสอบทีพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะ เรื่องการแต่งกลอนสุภาพ ผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) พบประเด็นที่น่าสนใจอภิปรายผล ดังนี้

1. ชุดแบบฝึกทักษะที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.21/81.61 หมายความว่า ชุดแบบฝึกทักษะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ด้านการแต่งบทประพันธ์กลอนสุภาพ เฉลี่ยร้อยละ 82.21 และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านการทำกิจกรรมของผู้เรียน หลังจากการเรียนรู้ด้วยชุดแบบฝึกทักษะร้อยละ 81.61 ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1.1 ชุดแบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพ ผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) ผู้วิจัยได้ออกแบบเป็น 6 กิจกรรม เป็นแบบฝึกทักษะอัตโนมัติทั้งหมด โดยเรียงลำดับจากง่ายไปยากดังนี้ หน่วยที่ 1 พื้นฐานกลอนสอนให้รู้ แบบฝึกที่ 1 ความรู้พื้นฐานของกลอนสุภาพ เป็นการฝึกอ่านวิเคราะห์กลอนสุภาพ 2 บท แล้วถามความรู้พื้นฐาน และให้จับคู่คำสัมผัสจากบทกลอน แบบฝึกที่ 2 ฉันทลักษณ์แห่งกลอนสุภาพ เป็นแบบฝึกการเติมคำในบทประพันธ์เพื่อให้แม่นยำในฉันทลักษณ์ โดยมีคำมาให้ 15 คำ และมีบทประพันธ์มาให้วิเคราะห์ จะได้ทั้งคำที่ถูกต้องและความหมายที่เหมาะสม สังเกตได้ว่าบทที่ผู้เรียนใช้เวลาน้อยที่สุดในการทำ เนื่องจากเป็นพื้นฐานกลอน หน่วยที่ 2 วรรณศิลป์สรรคำ จำให้เข้าใจ แบบฝึกที่ 3 เรียนรู้สัมผัสการเล่นเสียง เป็นการฝึกนำคำมาหาเสียงสัมผัสทั้ง 3 สัมผัสคือ เสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ ต้องอาศัยความเข้าใจเสียงในภาษาไทยสระและผันวรรณยุกต์แม่นยำ แต่ละสัมผัสจะสามารถเลือกมาใช้ได้หมดแบบซ้ำกัน ซึ่งผู้เรียนจะต้องวิเคราะห์แยกให้ได้ว่าควรเป็นสัมผัสใดที่ถูกต้อง สังเกตว่าทักษะนี้ผู้เรียนเริ่มมีการถามผู้สอนเป็นระยะ บางคนกลับไปทบทวนใบความรู้อีกครั้ง แบบฝึกที่ 4 เรียนรู้สัมผัสการเล่นคำ เป็นกิจกรรมตอบถูกผิดที่เกี่ยวกับการเล่นคำ 3 ชนิดคือ คำพ้อง คำซ้ำ คำเชิงถาม และหน่วยที่ 3 ประพันธ์บทกลอนเสริมจินตนาการ แบบฝึกที่ 5 การเก็บคลังคำ เป็นเทคนิคที่ทำให้นักเรียนเลือกคำมาใช้ในบทประพันธ์ได้มากขึ้น ลดเวลาในการแต่ง กิจกรรมเป็นการ

รวบรวมคลังคำของแต่ละหมวดหมู่กระจายไว้ทั้งหมด 5 หมวด เพื่อให้นักเรียนฝึกแยกแยะและจัดหมวดหมู่คำให้เหมาะสมตามหัวข้อคือ สุขภาพ เทศกาล ธรรมชาติ ครอบครัว และพรรณไม้ สังเกตได้ว่าผู้เรียนมีความสับสนในการเลือกหมวดหมู่ ใช้เวลาค่อนข้างนานจึงจะสำเร็จ จากกิจกรรมทั้ง 5 ชุด พบว่าเริ่มจากความง่ายเป็นพื้นฐานในการฝึกทำแล้วเริ่มวิเคราะห์การเล่นเสียงการเล่นคำ ไปจนถึงความยากคือการจัดหมวดหมู่คลังคำตามลำดับกิจกรรมทั้งหมดนี้เป็นการฝึกเน้นทักษะปฏิบัติ สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการ ว่าการสร้างแบบฝึกทักษะจะต้องเป็นการเสริมทักษะพื้นฐาน โดยกำหนดให้ผู้เรียนฝึกฝนเรียงลำดับจากง่ายไปยาก ปริมาณของเนื้อหาต้องเพียงพอที่จะสามารถตรวจสอบและพัฒนาทักษะ กระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ที่เรียนไปแล้ว เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา และผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจบทเรียนด้วยตนเอง (พิชญ์ชุลิตา วงศ์สิริบรรกุล, 2560) และยังสอดคล้องกับแนวคิดจิตวิทยาของ Thorndike กฎแห่งการฝึกหัดที่กล่าวว่า การฝึกกระทำบ่อย ๆ ย่อมจะทำให้ผู้ฝึกมีความคล่องและทำได้ดี หรือแนวคิดความแตกต่างระหว่างบุคคลของ Bloom ที่กล่าวว่าแต่ละคนสนใจต่างกัน ดังนั้นควรสร้างแบบฝึกทักษะที่มีความยากง่ายเหมาะสม และมีหลายรูปแบบ หรือแนวคิดการเสริมแรงของ Skinner ที่ต้องออกแบบเนื้อหาแบบฝึกทักษะให้เรียนรู้จากสิ่งที่ย่างไปหายาก เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของนักเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดผลสำเร็จจากการทำแบบฝึกทักษะ (ศศิภัฏญา กัลป์ทอง, 2565)

ในส่วนแบบฝึกทักษะที่ 6) การแต่งเรื่องราว เป็นกิจกรรมแต่งกลอนสุภาพจำนวน 2 บท พร้อมตั้งชื่อเรื่อง ผู้สอนให้ผู้เรียนลงคะแนนเสียงเพื่อเลือกหัวข้อในการตั้งชื่อเรื่องก่อน หัวข้อคือ “มุมมองความรัก” จากนั้นนักเรียนตั้งชื่อเรื่องได้ตามจินตนาการของตนเอง จากการแต่งกลอนสุภาพได้แบ่งแบบประเมินเป็น 5 หัวข้อคือ 1) ด้านรูปแบบฉันทลักษณ์ พบว่าผู้เรียนแต่งได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ ร้อยละ 85 (คุณภาพดีมาก) ร้อยละ 15 (คุณภาพดี) เนื่องจากมีสัมผัสไม่ตรง เช่น คำว่าเธอ-เลย, นาน-สมัคร, ชอบ-ล้อ, เรียน-เทียบ ไม่สัมผัสกัน 2) ด้านเนื้อหาสาระ พบว่าผู้เรียนได้ดีความหมายของความรักออกเป็น 3 ประเด็น

คือ ความรักในวัยรุ่นที่ผิดหวังและสมหวัง การเปรียบเทียบความรักกับสิ่งอื่น เช่น แม่ ดอกไม้ ธรรมชาติ และข้อคิดเกี่ยวกับความรักเชิงปรัชญา ผลคือร้อยละ 68 (คุณภาพดีมาก) ร้อยละ 32 (คุณภาพดี) 3) ด้านความไพเราะ พบว่าร้อยละ 80 (คุณภาพดีมาก) สามารถอ่านแล้วมีความไพเราะจากการเลือกคำมาแต่งให้เหมาะสมและตรงความหมาย มีการเล่นเสียงและเล่นคำ คำที่ใช้ไม่ยากจนเกินไป ใช้คำง่ายและมีความหมายชัดเจน ร้อยละ 17 (คุณภาพดี) เนื่องจากมีการใช้เสียงท้ายคำในแต่ละวรรคไม่ถูกต้อง เช่น วรรคส่งต้องลงท้ายเสียงสามัญ/ตรี แต่ผู้เรียนลงท้ายด้วยคำว่า “ป่า” ซึ่งเป็นเสียงเอก และการใช้ภาษาพูด เช่น บ๊อ หมายถึงไม่รู้ จึงทำให้บทกลอนขาดความไพเราะ และร้อยละ 3 (คุณภาพพอใช้) เนื่องจากการใช้เสียงท้ายคำในแต่ละวรรคไม่ถูกต้อง หลายแห่ง 4) ด้านความเป็นระเบียบ พบว่าร้อยละ 100 (คุณภาพดีมาก) เนื่องจากได้สร้างข้อตกลงร่วมกันในชั้นเรียน คือให้คัดลายมือด้วยตัวบรรจง ตรวจสอบคำถูกผิดแล้วพิมพ์ลงในใบงานให้เรียบร้อย 5) การตั้งชื่อเรื่อง พบว่า ร้อยละ 95 (คุณภาพดีมาก) ตั้งชื่อเรื่องได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องที่แต่ง มีการตั้งชื่อใน 2 ลักษณะ คือไม่ต้องตีความหมาย ตั้งตามเนื้อหาเรื่องโดยตรงและชื่อเรื่องมักปรากฏในบทที่แต่ง เช่น “รักของแม่” “เรารักธรรมชาติ” “รักวันนี้ที่แสนอาภัพ” “เธอผู้นั้น” และมีความหมายในเชิงเปรียบเทียบ เช่น “รักคืออนิจจัง” “ดินก็เหมือนความรัก” “อุปมาความรัก” “ถวิลจันทร์” เป็นต้น ร้อยละ 5 (คุณภาพปรับปรุง) เพราะตั้งชื่อไม่ตรงตามเนื้อหา เช่น “ถึงแฟน” แต่เรื่องที่แต่งยังไม่ได้มีเนื้อหาว่าเป็นแฟนกัน แค่แอบชอบเพื่อนเท่านั้น หรือ “การพบรัก” เป็นการกล่าวถึงนิยามของความรักแล้วเปรียบเทียบไม่ได้กล่าวถึงการพบรักแต่อย่างใด” สรุปเกณฑ์การตัดสินคุณภาพพบว่านักเรียนจำนวน 19 คนแต่งกลอนได้ระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 47.5 นักเรียน 18 คนได้ระดับดี คิดเป็นร้อยละ 45 และนักเรียน 3 คนได้ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 7.5 ด้วยบทสรุปผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าแบบฝึกทักษะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ด้านการแต่งบทประพันธ์ กลอนสุภาพ และผู้เรียนมีพัฒนาการในการแต่งกลอนสุภาพได้ดีขึ้นจากการใช้แบบฝึกทักษะทั้ง 6 ชุดนี้ สอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยของ ภักดิ์ศยาพรรณ เกตุสิงห์ (2562) ที่พบว่า การฝึกให้นักเรียนแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอน จะต้องจัดเนื้อหากิจกรรมให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง

ทุกขั้นตอน จึงจะทำให้ประสบผลสำเร็จในการแต่ง และสอดคล้องกับการศึกษาของ ชลธิชา เลิศวิสุทธินันท์ (2562) ที่พบว่า แบบฝึกทักษะออนไลน์ร่วมกับเกมคาซูท ทำให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญและเกิดการเรียนรู้การฝึกตามขั้นตอนผ่านแบบฝึก โดยแบบฝึกเริ่มจากการฝึกอ่านและถอดความหมายของกลอน ตามด้วยฝึกหลักการแต่งกลอน และฝึกแต่งกลอนเป็นลำดับสุดท้าย ส่งผลให้มีความเข้าใจเพิ่มขึ้น ถือเป็นสื่อที่มีภาพที่ดีกว่าการจัดแบบบรรยายในชั้นเรียน กระตุ้นให้ผู้อ่านอยากเรียนรู้จนสามารถแต่งกลอนสุภาพได้ และยังคงสอดคล้องกับการศึกษาของ ณัฐกานต์ กัมโลภ และ สวรินทร์ แดงประเสริฐ (2565) ที่พบว่าผู้เรียนสามารถสร้างผลงานจากเรียนจัดการเรียนรู้ชุดฝึกทักษะ มีคุณภาพอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากมีการออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมการฝึกทักษะให้มีความเหมาะสม

1.2 การพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) ได้รับความสนใจจากนักเรียนเป็นอย่างดี เนื่องจากเข้าถึงได้รวดเร็วและใช้งานง่าย ตรวจสอบคำตอบได้ด้วยตนเอง รู้คะแนนและแก้ไขปรับปรุงได้หากทำผิด ในระหว่างที่มีการทำกิจกรรม นักเรียนสามารถทบทวนบทเรียนไปพร้อมกันได้ จากใบงานและสื่อการสอน power point เพื่อสร้างความเข้าใจ และสามารถสอบถามผู้สอนหากตรวจสอบแล้วไม่ชัดเจน สอดคล้องกับ วิทยา วาโย และคณะ (2563) ที่กล่าวว่า อาจารย์ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะคอยกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าความรู้ตามจุดมุ่งหมายของรายวิชานั้น ๆ รวมทั้งมีบทบาทในการเป็นผู้ให้คำแนะนำ (Guide) พี่เลี้ยง (Mentor) เป็นโค้ช (Coach) อำนวยความสะดวก (Facilitators) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเล็งเห็นศักยภาพของตนเองในด้านการเรียนรู้ ฉะนั้นผู้เรียนจะฝึกทำจนกว่าจะเข้าใจ และไม่เบื่อหน่ายกับการทำกิจกรรมในชั้นเรียน สอดคล้องกับงานแนวคิดของ จิราพร บุตดีอ้วน (2564) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้โดยการฝึกฝน ฝึกหัดหรือกระทำซ้ำ ๆ จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น การให้ข้อมูลย้อนกลับทำให้นักเรียนทราบผลโดยเร็วและรู้ข้อบกพร่องของตนเองได้

2. ผลการวิจัย เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพ ผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าชุดแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถพัฒนาการเรียนรู้เรื่องการแต่งกลอนสุภาพ จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมผ่านห้องเรียนออนไลน์ที่ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้รวดเร็วและง่ายต่อการใช้งาน สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบโครงสร้างห้องเรียนออนไลน์ได้อัตโนมัติเมื่อผู้เรียนเข้าดูผ่านอุปกรณ์ที่แตกต่างกัน เช่น ไอแพด แท็บเล็ต หรือโทรศัพท์มือถือ ทำให้สะดวกต่อการเรียน ห้องเรียนออนไลน์มีสีสันสะดุดตา โดยแบ่งเป็นหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย แต่ละหน่วยจะมีชุดกิจกรรม มีแบบฝึกทักษะ มีแหล่งเรียนรู้และมีแบบทดสอบ สามารถดาวน์โหลดเนื้อหาหรือศึกษาจากห้องเรียนได้เท่าที่ต้องการ ผู้เรียนจึงเกิดความสนใจมีความกระตือรือร้นต่อการศึกษาและใส่ใจต่อการเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษารณวรรณ เจริญนานและคณะ (2562) ที่พบว่าการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบออนไลน์ google classroom โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วม มีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่แปลกใหม่ ดึงดูดและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนก็สามารถทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ นฐพร ลัยรัตน์ และคณะ (2563) ที่พบว่าการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ที่ประกอบไปด้วยภาพ เนื้อหาที่มีสีสันดึงดูดความสนใจของผู้เรียน มีกิจกรรมให้ทำคือใบงาน มีเฉลยแบบทดสอบ สามารถเข้าไปศึกษาได้ตลอดเวลา ผู้เรียนสามารถเลือกรายการบทเรียนที่สนใจได้ตามต้องการ บทเรียนออนไลน์สามารถถ่ายทอดความรู้และเข้าถึงได้ง่าย ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจ ยอมรับ และเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ในแต่ละหน่วยก็ยังมีแบบทดสอบย่อยให้ฝึกทำจนคล่อง ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นหลังจากที่ได้เรียนผ่านบทเรียนออนไลน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรัชยา จันทร์พงษ์ศรี และคณะ (2565) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนรู้แบบออนไลน์ พบว่าผู้เรียนมีผลการเรียนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์

เนื่องจากห้องเรียนออนไลน์ ประกอบด้วยคลิปการสอน ใบงาน แบบฝึกหัด แบบทดสอบ เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เนื้อหาไม่ยากและไม่ซับซ้อนเกินไป สามารถส่งงานผ่านระบบและส่งให้ผู้สอนตรวจได้ทันที จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด สรุปได้ว่าหลังจากผู้เรียนได้เรียนโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะเรื่องการแต่งกลอนสุภาพ ผ่านห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1.1 การใช้ห้องเรียนออนไลน์ (online classroom) ก่อนนำไปใช้ต้องศึกษาการใช้งานให้เข้าใจเบื้องต้น เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใช้งานได้ง่ายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 ควรมีการทดสอบประสิทธิภาพกับผู้เรียนทุกปี เพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงห้องเรียนออนไลน์ให้ดียิ่งขึ้น และสามารถเผยแพร่ห้องเรียนออนไลน์พร้อมผลงานของผู้เรียนที่สมบูรณ์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษาในเรื่องการแต่งกลอนได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการ PLC ร่วมกันในสาขาวิชาเดียวกัน หรือสาขาอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางศึกษาการพัฒนากระบวนเครือข่ายออนไลน์ร่วมกับการเรียนในชั้นเรียน ขยายกลุ่มเป้าหมายร่วมกับกลุ่มสาระฯ อื่น นำไปสู่การพัฒนาในรูปแบบกิจกรรมการสอนให้มีความหลากหลายหรือบูรณาการกันได้มากขึ้น

2.2 ทดลองนำรูปแบบการใช้ห้องเรียนออนไลน์ โดยเพิ่มแอปพลิเคชันอื่นเสริม ร่วมกับการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอื่นๆ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนแบบจิ๊กซอว์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *ตัวชี้วัดสาระแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- จตุพล ดวงจิตร. (2564). การประยุกต์ใช้การสอนแบบออนไลน์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ด้วยแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้
ปรากฏการณ์เป็นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 32(3), 1-10. [https://so02.tci-thaijo.org/
index.php/edubuu/article/view/253585](https://so02.tci-thaijo.org/index.php/edubuu/article/view/253585)
- จิรัชยา จันทร์พงษ์ศรี, เบญจพร สว่างศรี และปริญญา เกิดปัญญา. (2565). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์
โดยใช้ระบบห้องเรียน Google Classroom รายวิชาทัศนียภาพและการตกแต่ง สำหรับนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มทร.สุวรรณภูมิ*, 6(1), 1-11.
<https://ph03.tci-thaijo.org/index.php/JSciTech/article/view/308/>
- จิราพร บุคดีอ้วน. (2564). *การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะเรื่อง มาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริม
ทักษะการเขียนประโยคของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองบัวงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
https://gsmis.snru.ac.th/e-thesis/file_att1/202206066142_1247118_fulltext.pdf
- ชลธิชา เลิศวิสุทธินันท์. (2562). *การพัฒนาความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ โดยใช้แบบฝึกทักษะ
ร่วมกับเกม KAHOOT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรังสิต].
<https://rsuir-library.rsu.ac.th/handle/123456789/87>
- ณัฐกานต์ กัณโสมภณ และ สวนันท์ แดงประเสริฐ. (2565). การพัฒนาชุดฝึกทักษะออนไลน์โดยใช้การเรียนรู้แบบนำตนเอง
เพื่อส่งเสริมทักษะการสร้างเว็บแอปพลิเคชัน. *วารสารครุศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*. 4(2), 37-50.
<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edudru/article/view/259086/>
- ธนวรรณ เจริญนาน, สิริยุพิน ศุภรัตน์ชัชฌา และปริญญา ทองสอน. (2562). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ด้วย
Google Classroom เรื่องการสร้างสรรค์ชิ้นงานด้วยไมโครซอฟท์เพาเวอร์พ้อย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
วารสารศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 7(1), 381-396.
<http://ojs.mbu.ac.th/index.php/edj/article/view/424/>
- นัฐพร ลัยรัตน์, ธนะวัฒน์ วรรณประภา และ นคร ละลอกน้ำ. (2563). การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมุนไพรจาก
พืชใบเลี้ยงคู่ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 17(78), 125-131.
<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/SNGSJ/article/view/196678/>
- นุริมาน สือรี. (2563). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเลขยกกำลัง โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ]. [http://ir.tsu.ac.th/jspui/bit
stream/123456789/248/1/Nuriman%2000210180.pdf](http://ir.tsu.ac.th/jspui/bitstream/123456789/248/1/Nuriman%2000210180.pdf)
- ปิยฉัตร ศรีสุราช. (2561). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนชุมชนบ้านเขาลมิง จังหวัดตราด*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี].
<https://etheses.rbru.ac.th/showthesis.php?theid=289&group=19>
- พิชญ์ชลิตา วงศ์สิริบรรณกุล. (2560). *การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผัง
ความคิดสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พิบูลสงคราม]. <http://etheses.psu.ac.th/lib-irpsru/?q=th/node/446>

- ภัทร์ศยาพรรณ เกตุสิงห์. (2562). การพัฒนาชุดการสอน เรื่องการแต่งกลอนสุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
https://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/57920396.pdf
- มาริสา เหมันต์ และประภาส เพ็งพุ่ม. (2564). การพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก. *วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 13(38), 73-82.
<https://jci.snru.ac.th/ArticleView?ArticleID=942>
- ยุพภรณ์ หงส์สามารถ และอรนุช ลิมตศิริ. (2564). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง สารละลาย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยใช้บทเรียนออนไลน์ใน Google Classroom กับการสอนแบบปกติ. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 5(2), 355-370. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jeir/article/view/248838/>
- วิทยา วาโย, อภิรดี เจริญบุญกุล, ฉัตรสุดา กานกายนต์ และจรรยา คนใหญ่. (2563). การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19: แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน. *วารสารศูนย์อนามัยที่ 9*, 14(34), 285-298. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/RHPC9Journal/article/view/242473/>
- ศศิภัฏญา กัลป์ทอง. (2565). ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก วิชาภาษาไทย ที่มีต่อความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 6(2), 425-439. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jeir/article/view/256538/>
- สุจินดา นวนแก้ว. (2565). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT (Learning Together) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. https://tdc.thailis.or.th/tdc/dccheck.php?Int_code=94&Reclid=12598&obj_id=94978
-